

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить із вересня 1934 року.

22 листопада 2016 року

№10 (2935)

ДО МІЖНАРОДНОГО ДНЯ СТУДЕНТА

СТУДЕНТСЬКІ ГУРТОЖИТКИ ДНІПРА ОБ'ЄДНЮЮТЬСЯ

26 жовтня в Палаці студентів відбулася установча конференція громадської організації «Студентські гуртожитки м. Дніпра». Захід відбувся за ініціативи мера Бориса Філатова

У конференції взяли участь ректор університету Микола Поляков, голова профспілкового комітету, депутат міської ради Олег Тупиця та студенти-активісти з гуртожитків усіх вищих навчальних закладів міста.

Вітаючи студентів, Борис Філатов зазначив, що в гуртожитках міста не змінилося майже нічого з того часу, як він сам був студентом історичного факультету ДНУ і часто проводив час у гуртожитку №2. «Хіба що в сьогоденні студентів з'явилися різноманітні гаджети, а загалом побутові проблеми лишилися ті самі. Через те, що гуртожитки знаходяться на балансі Міністерства освіти і науки, міська рада може виділяти фінансування під грантові програми для осередків студентського самоврядування гуртожитків міста», – наголосив міський голова.

Ректор Микола Поляков зазначив, що студентські ініціативи завжди підтримуються ректоратом і профкомом ДНУ: «Ми очікуємо, що студенти нарешті стануть повноправними господарями в гуртожитках: дбайливими, відповідальними, небайдужими».

Представники студентських рад гуртожитків міста схвалюють нові ініціативи

Зі студентами спілкуються ректор Микола Поляков, міський голова Борис Філатов та голова профспілкового комітету Олег Тупиця

«Гранти можуть бути найрізноманітнішими – від спортзалів у гуртожитках до складних проектів з підвищення енергоефективності та повної заміни систем водо- та теплопостачання», – зазначив депутат міської ради Олег Тупиця.

Завданням громадської організації буде акумуляція студентських ідей щодо шляхів поліпшення побутових умов та відбір самих ефективних проектів, які потім будуть подаватися на розгляд міській раді Дніпра.

«Члени ради студентів та рад студентів гуртожитків нашого університету залюбки приєднуються до проектних ініціатив новоствореної організації, та готові брати в свої руки покращення умов життя студентів у наших гуртожитках. Адже саме для цього й існує інститут студентського самоврядування в нашому університеті», – прокоментував голова ради студентів ДНУ Артем Кравченко.

Рада студентів

Шановні студенти!

Міжнародний день студента – свято, що об'єднує сучасну, прогресивну, обдаровану молодь, яка є поколінням майбутнього, запорукою гуманістичного розвитку цивілізації!

Студентство є однією з найпрогресивніших верств Української нації, нерідко мірилом Гідності і Свободи. Саме в молоді роки людина здатна подолати стереотипи минулого, сказати нове слово в науці, техніці, літературі, мистецтві, суспільному житті, явити світові новий тип особистості – креативної, рішучої, цілеспрямованої, талановитої.

Наш університет прямує до свого 100-річчя. Тисячі випускників уславили його ім'я, втілюючи в життя найсмівливіші винаходи в космічній галузі, долаючи літературні вершини, прокладаючи нові шляхи в усіх сферах наукового знання, представлених у нашій альма-матер. Впевнений, що й нинішнє покоління студентів, відкриваючи історію нового університетського століття, внесе не одну яскраву сторінку в літопис його здобутків. ДНУ імені Олеся Гончара, як один з кращих вищих навчальних закладів України, розкри-

ває перед молоддю такі можливості, об'єднуючи у своєму освітньому потенціалі численні наукові школи та напрями.

Наша молодь знаходиться у вирі соціальної активності, органічно поєднуючи навчання з допомогою переселенням з Донбасу, пораним бійцям АТО, соціально вразливим верствам населення. Це вияв кращих людських якостей, непарадного патріотизму.

Науково-педагогічний колектив університету завжди відгукується на прогресивні ініціативи молоді, підтримуючи розвиток здібностей, талантів, наукових і життєвих перспектив. На студентство покладаються величезні надії у формуванні нової картини гуманного й досконалого світу. Адже освіта – найкращий вартовий свободи.

Щиро бажаю вам миру на рідній землі, найкращих успіхів у навчанні, творчого піднесення, здоров'я, щасливого життя, яскравої і сповненої енергії добротворення молодості, зустрічей з особистостями, які надихатимуть на звершення!

З повагою ректор Микола ПОЛЯКОВ

Студентський актив і керівництво університету відзначають Міжнародний день студента

ТЕМА ДЛЯ РОЗДУМІВ

ЧИ ЗАДОВОЛЕНІ ЯКІСТЮ ОСВІТИ СТУДЕНТИ ДНУ?

За матеріалами соціологічного дослідження

Кафедра соціології традиційно проводить опитування студентів щодо важливих аспектів життя, навчання, адаптації у нашому університеті. Так, у 2012-2013 роках було проведено дослідження «Якість життя студентів ДНУ» (див.: «Дніпропетровський університет», 2013, № 4 (2898)).

У 2014-2016 роках проведено дослідження «Ставлення студентів ДНУ до якості надання освітніх послуг», у ході якого було опитано 1 450 студентів денної форми навчання всіх курсів і факультетів (похибка становить не більше 2,3%).

Одна з основних цілей дослідження – визначення думки студентів стосовно того, що може дати їм навчання в універси-

теті. Соціологам було важливо зрозуміти не тільки мотивацію навчання студентів, але й їхні очікування щодо конкретних результатів навчання.

Під час опитування студентам запропонували відповісти на питання щодо рівня їхньої задоволеності якістю освіти в університеті. Як можна побачити на рисунку 1, майже третина (29,4%) респондентів повністю задоволені, а більше половини (57,3%) студентів частково задоволені якістю освіти.

Співставлення відповідей студентів за ознакою курсу навчання (див. табл.) показує певну закономірність: з кожним курсом кількість тих, хто позитивно оцінює цей показник, поступово змен-

шується. Найбільш оптимістичне ставлення притаманне першокурсникам, а найбільший негативізм спостерігається у магістрів і спеціалістів.

Цікаві результати дає порівняння відповідей за ознакою форми фінансування (див. рис. 2). Ті, хто навчається за контрактом, більше схильні до позитивних оцінок якості освіти.

Кореляція за рівнем успішності виявила, що найбільша частка абсолютно незадоволених якістю освіти серед тих, хто навчається на відмінно – 12,7%, і тих, хто часто отримує незадовільні оцінки – 11,8%. Натомість, серед тих, хто навчається на «добре», частка абсолютно незадоволених найменша – 3,4%.

Оцінюючи окремі аспекти освітнього процесу, переважна

Рис. 1 Рівень задоволеності студентів якістю освіти (%)

Чи задоволені Ви якістю освіти, яку зараз отримуєте в університеті?	Курс (%)					
	1-й	2-й	3-й	4-й	5-й (спец.)	5-й (маг.)
Повністю задоволені	48,9	25,7	24,3	22,5	20,4	27,7
Частково задоволені	40,8	67,2	63,1	58,9	59,7	56,4
Абсолютно не задоволені	1,2	3,0	7,0	7,7	12,4	13,9
Важко відповісти	9,1	4,1	5,6	10,9	7,5	2,0

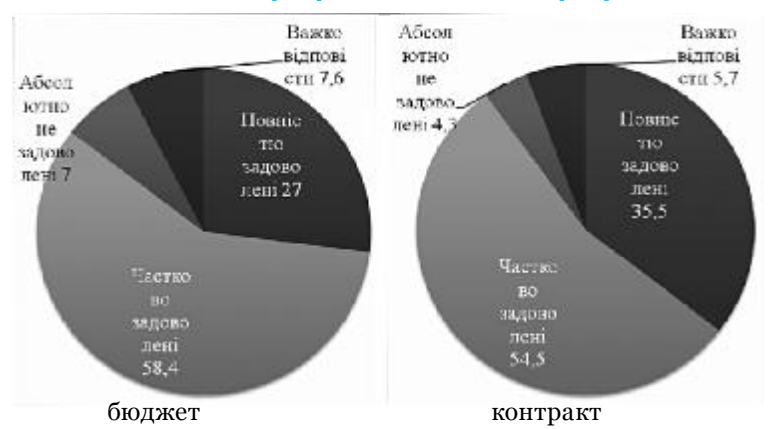

Рис. 2 Рівень задоволеності студентів якістю освіти (за формою фінансування, %)

більшість студентів вважає, що ДНУ:

- підвищує рівень загальної ерудиції (77,7%);
- забезпечує можливість отримання соціальних компетентностей (76,6 %);
- повною мірою сприяє встановленню життєвих цілей і надає гідні моделі поведінки в життєвих та виробничих ситуаціях (66,8 %);
- дає необхідні навички науково-дослідницької діяльності (66,6 %);
- сприяє формуванню навичок користування комп'ютером (54,9 %).

Разом з тим, більшість (54 %) опитаних вважає, що університет

не повною мірою сприяє опануванню іноземної мови. Напевно, на це треба звернути особливу увагу розробникам навчальних планів, у яких вивчення іноземної мови зведено до мінімуму. Можливо, треба активніше впроваджувати факультативи з вивчення іноземної мови, запрошувати до університету носіїв мови та ін.

У цілому, дослідження показало, що студенти ДНУ достатньо високо оцінюють якість освіти, яку вони отримують в альма-матер, проте є напрямки, які потребують покращення.

Віталій КРИВОШЕЇН, завідувач кафедри соціології, професор

ДО ДНЯ ГІДНОСТІ І СВОБОДИ

ДИВА НЕ СТАЛОСЯ: ВІН НЕ ПОРАНЕНИЙ,
НЕ В ПОЛОНІ, ВІН – ДВОХСОТИЙ У СПИСКУ

Широкі плечі, відкрита посмішка та чудова англійська. Саме таким згадують Олександра Чернікова викладачі та одногрупники факультету систем і засобів масової комунікації, його друзі та близькі.

Олександр Черніков мав багато захоплень у мирний час

Він добровільно відслужив у армії, а після служби знову працював журналістом. Здавалося, що все життя попереду. Та весною 2014 року Олександра призвали захищати Батьківщину. А він навіть і не думав відмовлятися. Умовив дружину і пішов на війну – бо так буде правильно.

Олександр служив у 9-й роті 25-ї бригади повітряно-десантних військ. Був наводчиком – у башті бронемашини сидів за кулеметом. Товариші по службі звали його «Саша-Репортер», бо розповідав багато смішних

історій про роботу на телебаченні. Його всі любили за характер: серйозний, зосереджений, та бути веселим не соромився.

Олександр Черніков і його бойові товариші пройшли найгарячіші точки АТО і загинули в селі Спартак під Донецьком. Вони разом із танкістами 93-ї бригади відбили шалений танковий наступ з боку сепаратистів. Ще два дні тіла загинувших не могли забрати – настільки були сильними позиції ворожої сторони. Проте наші військові розробили операцію із захоплення блокпосту і знищили його, розширивши підконтрольну Україні територію.

Доки нічого не було відомо, усі сподівалися, що Олександр десь поранений чи в полоні, але тільки не мертвий – згадує його друг Олександр Курбатов. Та він загинув. Заради своєї дружини та доньки, заради нас усіх. Сашу Чернікова вже ніким не замінити. Він загинув, щоб ми продовжували жити, щоб наблизити той день, коли запанує мирне небо над головами.

Олександра Чернікова нагороджено орденном «За мужність та героїзм під час захисту суверенітету та незалежності України» посмертно. А ми, у свою чергу, нагороджуємо Сашу вічною та світлою пам'яттю про його подвиг. Десантники не вмирають – вони йдуть у небо.

Ганна ЧЕРЕВКО,
студентка факультету систем
і засобів масової комунікації

Александр Черникову посвящається

Светлый, будьто солнце, журналист
С улыбкой радостной на старом фото.
Все здорово: жена, любимая работа...
Подумать мог бы в этом мире кто-то,
Что в книге жизни Саша обгаден последний лист?

Тридцать, только тридцать было лет,
И сотни планов, грандиозных планов...
Да только вот лежат тела на поле брани,
И он среди них. И он уже не встанет.
Не озарит жену и дочь его улыбки свет.

Свєнєрїя ПОЛОСІНА, студентка факультету систем і засобів масової комунікації

Как судьба сложилась у бойца!
Прошел он через ад горячих точек,
Но под Донецком что-то оборвалось точно,
Как будто жизни нить была непрочной
И не предназначалась ей счастливого конца.

Нынче не простые времена,
Но все же и они пройдут когда-то.
Друзья, прошу под гром печального набата:
Мы не должны забыть погибшего солдата,
И сделать все должны, чтобы закончилась война.

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

24 авторських проекти подали науковці нашого університету на конкурс «Молоді вчені – Дніпропетровщині». Це найбільша кількість проектів від одного ВНЗ за всю історію конкурсу. Переможцями стали п'ятеро наших колег, які отримали матеріальне заохочення для проведення у 2016 році дослідницьких робіт. У серії статей ми розповімо про хід виконання цих важливих та актуальних ініціатив.

ЯК ПОВЕРНУТИ ВЧЕНИХ-ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ
ДО АКАДЕМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА

Однією з найцікавіших робіт конкурсу є проект доцента кафедри всесвітньої історії Валерії Лавренко «Повернення вчених-переселенців у академічне середовище». Ініціатива спрямована підвищити їхню поінформованість про існуючі академічні можливості та мотивувати їх до продовження наукової та викладацької кар'єри.

І хоча реалізація проекту триває, за час, що пройшов з моменту отримання фінансової підтримки від Дніпропетровської обласної адміністрації, зроблено вже чимало. Зокрема, авторка проекту підготувала чотири інформаційні розсилки, які містили ключові академічні можливості для вчених-переселенців: у кожній було близько 20 наукових вакансій, конкурсів, грантів, стипендій чи можливостей отримання фінансової допомоги на професійну реінтеграцію. А це означає, що науковому загалу України стало відомо про щонайменше 80 додаткових шансів підтримати дослідницький потенціал держави та перешкодити маргіналізації високопрофесійних кадрів з Криму та зони конфлікту на сході України. Кожна з розсилок була донесена до 12 тисяч українських науковців.

Стосовно мотивації освітян з числа внутрішньо переміщених осіб, то Валерія Лавренко підготувала та опублікувала серію інтерв'ю про історії успіху тих, кому на новому місці вдалося продовжити наукову кар'єру чи відкрити власний бізнес освітнього та науково-популярного характеру.

Серед героїв цих оповідей – випускниця нашого університету, яка певний час жила у Донецьку, а потім через життєві обставини змушена була переїхати до Дніпра, де пройшли її студентські роки. На новому місці їй вдалося відкрити мережу репетиторських центрів, що охоплює кілька районів міста. Інші герої інтерв'ю після переїзду з Донецька до Дніпра запустили в нашому місті науково-популярний проект «Шоу веселого професора», спрямований на популяризацію природничих наук серед дітей та молоді.

Питання вчених-переселенців авторка актуалізувала під час святкування Дня Науки у нашому місті 14 травня 2016 року. Науковці з числа внутрішньо переміщених осіб долучилися до свята у якості лекторів та демонстраторів дослідів, викликавши буквально фурор у глядацької аудиторії. У рамках заходу було підняте питання про труднощі повернення до професії на новому місці та існуючі негативні, здебільшого, невинновдані стереотипи містян щодо переселенців, які потребують суспільного переосмислення.

Проміжні результати проекту дозволяють говорити про позитивну динаміку зближення двох світів – людей, які живуть далеко від зони АТО і дізнаються про події виключно зі стрічки новин у Фейсбуці, і людей, яких бойові дії змусили залишити власні домівки, улюблену працю і звичний плін життя.

Рада молодих вчених

ЮВІЛЯРУ НА ПАМ'ЯТЬ

КОЖЕН ВЧИНОК – ПРИКЛАД ДЛЯ ВСІХ

Розвиток кожної наукової галузі в усі часи нерозривно пов'язаний з особистостями та характерами науковців. Вони докладають максимум зусиль для вирішення дослідних завдань, створення умов для підготовки фахівців, визначення нових орієнтирів міждисциплінарного синтезу, забезпечення відповідності якості освіти міжнародним стандартам. Усі ці здобутки відповідають рівню розвитку професора Олександра Токовенка. 19 листопада, відзначаючи 60-ти річний ювілей, Олександр Сергійович може з упевненістю сказати, що справа його життя набула широкого визнання послідовниками та стала основою для підготовки багатьох поколінь суспільствознавців Придніпров'я.

Проїшовши шлях від студента Київського національного університету імені Тараса Шевченка до професора, декана факультету й академіка галузевої академії наук, Олександр Токовенко незмінно дотримується у своїй роботі найвищих стандартів наукової праці, завжди орієнтований на результат, прагне якомога повніше передати свій досвід наступним поколінням науковців і педагогів. Як учень відомого українського філософа А.І. Заїченка, він доклав зусиль до розробки важливих сутнісних аспектів постпозитивістської інтерпретації культурної детермінації науки, які він відобразив у своїй кандидатській дисертації.

Відкриття нових горизонтів у філософській теорії пізнання – нелегка справа. У цій галузі знань існує багато парадигм і теорій, безліч авторитетів. Тому визначення напрямку наукової діяльності є значним досягненням. Проблеми еволюційної епістемології як нової філософської парадигми наприкінці ХХ століття набули статусу однієї з найважливіших проблемних областей філософської теорії пізнання. Біолого-еволюційна

парадигма розвитку наукового світу отримала осмислення у низці концепцій. Водночас проблема вимагала прискіпливої уваги й осягнення евристичного потенціалу цієї групи теорій та його перспективне значення для сучасних суспільних наук. Ці аспекти були розкриті О. С. Токовенком у його докторській дисертації.

Очоловивши кафедру політології університету 1997 року, професор Токовенко присвятив свою наукову діяльність важливому державному завданню – розробці теоретичних засад вітчизняної політичної науки. Вагомим значенням набули його еволюційно-епістемологічні розробки. Загалом О. С. Токовенко став автором понад 150 наукових і науково-методичних праць. У них професор намагається здійснити редукцію фундаментальної філософської проблематики пізнання на предметне поле сучасної політичної науки.

Становлення політичної науки в незалежній Україні відбувалося за складних умов суспільно-політичних трансформацій. У зв'язку з цим, фундаментальні епістемологічні на-

працювання стали чинником формування дослідного інструментарію вітчизняної політичної науки, оцінки вірогідності наукових результатів, визначення провідних напрямів еволюції практик політичного пізнання. Як голова спеціалізованої вченої ради з політичних наук професор Олександр Токовенко доклав значних зусиль для підготовки кадрів вищої кваліфікації – більше 100 кандидатів і понад 10 докторів політичних наук.

Тривалий час здійснюючи підготовку фахівців-політологів, Олександр Токовенко вдосконалював навчальні плани, науково-методичне забезпечення навчальних дисциплін, орієнтацію наукової роботи студентів та їх практичної підготовки. Наукові та навчально-методичні праці професора Токовенка справедливо вважаються засобами для багатьох поколінь фахівців-політологів.

Випускники кафедри політології й загалом факультету суспільних наук і міжнародних відносин справедливо вважають Олександра Сергійовича своїм учителем. Вони постійно звертаються до нього за порадою.

Серед численних вихованців професора О. С. Токовенка – народні депутати України, депутати місцевих рад, фахівці органів державної влади й місцевого самоврядування, політичні лідери та діячі, науковці, завідувачі випускових кафедр, працівники правоохоронних структур. Усі вони з вдячністю згадують моменти спілкування з професором, адже він завжди виявляє бажання допомогти студентам, націлити на професійне зростання й особисті досягнення.

Одна з важливих сфер діяльності ювіляра – міжнародна співпраця. Він став активним учасником Темпус-проекту з підготовки магістрів з кризового аналізу та європейських студій. Перебуваючи з 2005 року на посаді декана факультету суспільних наук і міжнародних відносин, він постійно сприяє проведенню чисельних наукових конференцій, проектів, літніх шкіл тощо. Вчений завжди перебуває в курсі сучасних тенденцій підготовки політичних управлінців та експертів-аналітиків. Широка наукова ерудиція, глибина наукових задумів спонукають його до нових висот

у науковій діяльності та організації навчання.

Факультет суспільних наук і міжнародних відносин у 2015 році відзначив 10-річчя. Завдяки зусиллям свого декана він став надійною платформою для плідної співпраці політологів, соціологів, міжнародників, філософів, фахівців соціальної роботи.

Багато років поспіль, викладаючи історію політичних вчень і доктрин як фундаментальну основу політологічного світогляду і фахової підготовки, Олександр Токовенко завжди звертав увагу на моральні й ціннісні аспекти політичного знання, яке стає фундаментом для діяльності в суспільному і політичному житті. Етичною максимой О. С. Токовенка давно стали слова Іммануїла Канта: «Чини так, аби максима твоєї волі могла стати основою суспільного законодавства – тобто, аби кожний твій вчинок був прикладом для всіх». Цей принцип приваблює його послідовників і колег, які спілкуються з професором у науковому середовищі. Незмінними рисами ювіляра є оптимізм, винаяткова працездатність, любов до рідного Університету та України.

Маючи заслужений авторитет у вітчизняній і зарубіжній філософській та політичній науці, ювіляр впевнено дивиться у майбутнє, має багато задумів і планів.

Політологічна громадськість міста Дніпро, області та всієї України, студентських загал, викладачі та науковці щиро вітають Олександра Сергійовича Токовенка з 60-ти річчям і бажають щастя, здоров'я, родинного тепла, нових здобутків.

ПОРАДИ ПСИХОЛОГА

САМОВИЗНАЧЕННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДИ
У МІНЛИВИХ УМОВАХ СУЧАСНОГО СВІТУ

Фахівці психологічної служби університету запрошують усіх бажаючих до нового проекту «Самовизначення у мінливому світі». Метою цієї спеціальної загальноуніверситетської програми є навчання технологіям консультування, міжособистісного та ділового спілкування, самопрезентації.

Волонтер психологічної служби
Олексій Дмитрів модерує дискусію

Досліджувати психологічний та соціологічний феномен самовизначення вирішено у вигляді навчальних організаційно-діяльнісних ігор, в основі яких – системно-мисленнєво-діяльнісний підхід до навчання. Учасники тренінгових занять на практиці засвоюють різні засоби і методики, які дозволяють їм у час розгубленості знайти опору, підказки всередині себе, допоможуть самовизначитися у будь-якій невизначеній життєвій чи про-

фесійній ситуації. Обраний підхід сприяє розвитку таких інтелектуальних здібностей як мислення, розуміння і рефлексія. Учасники оволодівають загальними інструментами, так би мовити, соціально-психологічними мета-навичками, які потім можна буде перенести у будь-яку сферу їхньої професійної чи особистої діяльності.

У ігровому процесі учасники отримують різноманітний досвід і проходять комплексну підготовку, а саме: психотех-

нічну – набувають здатності технологічно, усвідомлюючи засоби і методи своєї роботи, надавати допомогу в рішенні соціально-психологічних проблем; організаційну – отримують розуміння свого професійного майбутнього і цілеспрямованого вибудовування своїх освітніх траєкторій; особистісну – відбувається формування готовності до роботи психологом-консультантом.

Для оволодіння предметно-професійними технологіями сформовано три групи за інтересами: «Психологічне консультування», «Соціологічне дослідження» та «Розвивальна педагогіка». У таких групах учасники можуть краще зосередитися на своїх професійних інтересах, обговорювати проблеми та відпрацьовувати засоби їх вирішення.

Перед учасниками ставляться складні завдання і проблемні питання, а потім організовується комунікативний простір, в якому учасники прагнуть знайти на них відповіді. Таким чином, програма реалізується завдяки діям самих учасників, за рахунок чого вирішується декілька завдань: стимулювання особистої активності; міждисциплінарне

дослідження психологічних та соціологічних аспектів феномену самовизначення; засвоєння та відпрацювання технологій психологічного консультування з питань самовизначення в умовах постійних змін сучасного світу; зв'язок навчального змісту програми з практичною діяльністю і особистою перспективою учасників проекту; розвиток особистісної техніки самовизначення учасників навчальних ігор; вибудовування особистих траєкторій розвитку.

Усе це дозволяє учасникам проекту побачити процес створення розвивальних заходів із різних позицій, зрозуміти його особливості, отримати досвід реальної роботи. Та, у свою чергу, створює ряд додаткових переваг у майбутньому працевлаштуванні, особливо в таких сферах, як навчання і розвиток персоналу організацій, HR-менеджмент, управління і проектний менеджмент, соціальне проектування та ін.

Заняття проходять кожного четверга з 16 до 20 години у Центральній міській бібліотеці.

Вікторія ЛАЗАРЕНКО,
керівник психологічної служби,
доцент

МОВНІ СТУДІЇ

До Дня української
писемності та мови

Шановні колеги, студенти!

Центр історії та розвитку української мови започатковує нову рубрику «Наші поради – моволобам». Усім, хто любить і поважає українське слово, дбає про чистоту й милозвучність рідної мови, прагне досягнути вершини її літературно-національного розвитку в сучасному суспільстві, пропонуємо мовознавчі коментарі, цікаві поради щодо норм правопису, вимови, вживання, граматичного формотворення тощо багатьох слів і синтаксичних конструкцій.

ЇХ чи ЇХНІЙ? Як не помилитися?

У сучасній українській мові займенники об'єднані в граматичний клас слів-замінників, загальна кількість яких порівняно з іншими іменами (іменниками, прикметниками, числівниками) незначна. Натомість використання граматичних форм деяких з них викликає труднощі. До списку «складних» щодо нормативного вжитку належать, зокрема, займенники їх і їхній – слова, які за семантичними й граматичними ознаками є близькими, але неоднаковими формами. Потрібно пам'ятати, що присвійний займенник їхній вказує на належність певного предмета чи істоти кому-небудь або чому-небудь, наприклад: їхня справа, їхні досягнення, їхні обов'язки, їхні дітей тощо. Займенник їх – це форма родового або знахідного відмінка, що утворюють від особового займенника вони: їх немає вдома, не боюся їх, бачу їх тощо. Уживана з прийменниками, ця граматична форма набуває такого вигляду: підійти до них, співати для них, писати про них та ін.

Прикладом правильного використання займенників їх і їхній нерідко слугують художні твори відомих українських письменників, у яких ці слова можна спостерігати навіть в одному контексті, наприклад: А за нею (Роксоланою) і за оцим Гасаном (як його хоч звали колись?) стояли цілі віки. В їхніх степах скіфи пасли своїй коней і притинали їх золотими ланцюгами (П. Загребельний).

Наталія ГОЛКОВА,
директор Центру історії
та розвитку української мови, доцент

М. Т. РИЛЬСЬКОМУ –
АВТОРУ ЗБІРКИ «ПІД ОСІННІМИ
ЗОРЯМИ» (1918)

Осінні зорі!
Як вас не любити!

Осінні зорі! Як вас не любити?
Як не згадати молодість живу?
То як вода з прозорої криниці,
Мрійливий сон, як спомин наяву.
У ньому пісня гучно-дзвінко лине,
Що перевершить жайворонка спів!
Відсвяткували на селі обжинки,
І клин лелек на південь полетів.
Уже в калини китячки рум'яні
І наречені на весілля йдуть!
Нехай любов у молодість не в'яне,
Під мирним небом диточка ростуть!
Осінні зорі! Як вас не любити?
Яскраве с'яво озарить блакить,
Попереду ще будуть теплі дніни,
А літо бабине всю душу полонить!

Сергій СВІТЛЕНКО,
декан історичного факультету,
професор

ОБРІІ НАУКИ

ПРИНЦИПОВІ ПИТАННЯ КВАНТОВОЇ ТЕОРІЇ ПОЛЯ І ГРАВІТАЦІЇ

З нагоди 85-літнього ювілею видатних фізиків-теоретиків і педагогів нашого університету Марії Коркіної та Володимира Ваняшина 4 листопада пройшла Всеукраїнська наукова конференція «Принципові питання квантової теорії поля і гравітації». Захід знайшов широкий відгук у науковій громадськості.

На пленарних і секційних засіданнях заслухали виступи випускників кафедри теоретичної фізики ДНУ різних років, а сьогодні відомих учених України та Білорусі в галузі квантової та класичної теорії поля, гравітації, космології, теорії елементарних частинок, фізичної кінетики, фізики багаточастинкових систем. У їхніх розвідках

обговорювалися такі актуальні проблеми фізики високих енергій, як пошук сигналів нових важких елементарних частинок та нового стану матерії – кварк-глюонної плазми в експериментах на Великому гадронному колайдері в Європейському центрі ядерних досліджень (Женева, Швейцарія) та Міжнародному лінійному колайдері наступного покоління; розглядалися результати стосовно властивостей розв'язків рівняння Дірака у двовимірному просторі, нові підходи в описі кінетичних процесів у різних середовищах тощо.

Змістовні розвідки з актуальних проблем фізики презентували виступи провідні співробітники Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН

України (Київ) – доктори наук Ю.М. Синюков, О.А. Борисенко; професор Одеського національного університету ім. Мечникова В.В. Ковальчук, професор Гомельського державного технічного університету ім. Павла Сухого (Білорусь) О.А. Панков, професори кафедри теоретичної фізики ДНУ В.Д. Гладуш, В.М. Глушков, В.В. Скалозуб, О.Й. Соколовський. У роботі конференції взяли участь й інші співробітники кафедри теоретичної фізики, лабораторії квантової хромодинаміки та наковчів вищих навчальних закладів і наукових установ Дніпра М.О. Певзнер, О.В. Гулов, О.М. Мозговий.

Учасниками конференції були й самі ювіляри Марія Кор-

кіна та Володимир Ваняшин – всесвітньо відомі науковці, які понад 60 років присвятили самовідданій праці на кафедрі теоретичної фізики, створили наукові школи фізиків-теоретиків і зробили значний внесок у розвиток квантової теорії поля та гравітації. Перший проректор університету, професор Олександр Кочубей та в. о. декана факультету фізики, електроніки та комп'ютерних систем Дмитро Свиначенко урочисто привітали ювілярів, інші ж запрошені гості розповіли про їхні творчі шляхи та вагомий внесок у розбудову школи теоретичної фізики у нашому університеті.

Володимир СКАЛОЗУБ,
завідувач кафедри теоретичної
фізики, професор

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

Лектор Німецької служби академічних обмінів (DAAD) у Дніпрі Олаф Міттельштрасс презентував студентам університету стипендіальні програми на 2017-2018 навчальний рік. Він представив інформацію про відкриті можливості навчання та проведення науково-дослідної роботи в Німеччині для українських студентів, аспірантів, молодих учених і викладачів усіх спеціальностей, які володіють англійською та/або німецькою мовами.

Загалом DAAD пропонує: для студентів-бакалаврів II-III та V курсу (якщо він не випускний) – літні курси з вивчення німецької мови та групові поїздки до Німеччини «Studienreisen»; для студентів IV курсу і випускників – стипендії на навчання з усіх спеціальностей, ERP-стипендії (економічні спеціальності) та стипендії для підвищення кваліфікації фахівців-германістів; для аспірантів та молодих учених – короткі й річні наукові стипендії, стипендії на повну аспірантуру в Німеччині чи ас-

пірантуру з подвійним керівництвом; наукові стажування для викладачів та повторні запрошення для колишніх стипендіатів DAAD.

* * *

Студенти і викладачі факультету систем і засобів масової комунікації взяли участь у семінарі «Стандарти журналістики у висвітленні конфліктів». Цикл лекцій та численні приклади з ефіру вітчизняних і закордонних телекомпаній представили Президент Академії української преси професор Валерій Іванов, голова Комісії з журналістської етики, засновник газети «Дзеркало тижня» Володимир Мостовий та журналіст, військовий кореспондент «Газети Виборчої», лауреат премії Гран-Пресс «Журналіст року 2014» Пётр Андрусечко.

Студенти були раді спілкуватися з іменитими журналістами, які поділилися особистим досвідом та досвідом світової журналістики. «Ми працюємо не на владу, а на аудиторію», – саме такий висновок зробили

присутні разом зі спікерами, обговорюючи питання: чи повинен журналіст зберігати спокій населення, захищати інтереси держави та діючої влади, а також сформовані стереотипи в умовах війни.

* * *

На базі ботанічного саду та факультету біології, екології та медицини пройшов осінній біоквест-марафон для старшокласників. У ньому взяли участь 20 команд із загальноосвітніх навчальних закладів Дніпра, Кривого Рогу, Солонянського, Павлоградського, Томаківського, Новоомошського районів Дніпропетровської області.

Учасники марафону мандрували науковими станціями, послідовно виконуючи цікаві завдання з біології, хімії та медицини. Наприклад, на станції «Хімічні процеси життя» необхідно було знайти відповідність між запропонованими гормонами та емоціями людини, які вони пробуджують. На станції «Веселі морські тварини» – впізнати й назвати морських

риб, розглядаючи їхню опудала, та розподілити всі запропоновані варіанти за класами. У кінці заходу за кількістю набраних балів на конкурсах-станціях визначили переможців та призерів квесту.

* * *

У День маркетингу, що відзначила кафедра економічної теорії та маркетингу економічного факультету, відбулося посвячення першокурсників у маркетингологів. Студенти п'ятого курсу передали першокурсникам естафету знань, натхнення, креативу й прагнення до активного способу життя.

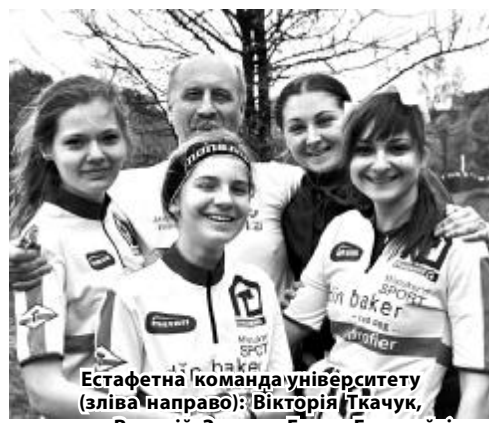
Гостею свята стала колишня студентка кафедри маркетингу Альона Порфільєва. Її лекторій був присвячений продакшену і мистецтву знімати рекламні ролики, а також вмінню ефективно розпоряджатися бюджетом рекламної кампанії. Студенти із зацікавленістю слухали практикум та нотували лайфхаки креативного мислення і розвитку особистого творчого потенціалу.

ОРІЄНТУЄМОСЯ НА ЧЕМПІОНАТ ЄВРОПИ

28-30 жовтня відбувся особисто-командний Чемпіонат України зі спортивного орієнтування в Олешках Херсонської області. Спортсмени нашого університету традиційно показали високі результати, здобувши призові місця в особистому і командному заліках.

Цей чемпіонат мав велике значення не лише як черговий старт, але й як відбірковий змагання до складу збірної команди України на 2017 рік, а також для підготовки та участі в Чемпіонаті Європи. Приємно відзначити, що наші студенти Олександр Ткачук і Ганна Гуделайтис є лідерами цього списку і мають усі шанси потрапити до складу збірної.

Нагадаємо, що на особистому Чемпіонаті України цього року в Лубнах Олександр Ткачук, Ганна Гуделайтис та Ганна Леончук стали бронзовими призерами в естафетах на середніх та довгих дистанціях. Дмитро Покандюк посів третє місце на командному Чемпіонаті України в травні у Львівській області. Ганна Гуделайтис у березні та в липні також виборола перші місця на дистанціях рогейну. Вона входить до складу збірної України та готується до Чемпіонату Європи, який відбудеться у березні 2017 року в Італії.

Естафетна команда університету (зліва направо): Вікторія Ткачук, тренер Валерій Заєрка, Ганна Гуделайтис, Людмила Янчїтська, Ганна Леончук

Тренування наших спортсменів проходять цілий рік. Узимку – на лижах, тож у лижному орієнтуванні теж є високі результати. Так, Олександр Ткачук – срібний призер у місті Кролевець на довгій дистанції. Він у 2015 році брав участь у першості Європи, де показав гарний результат, виконавши норматив майстра спорту України. Сьогодні

він є членом збірної України і найсильнішим спортсменом серед юніорів.

Університетська збірна команда зі спортивного орієнтування тренується під керівництвом Валерія Заєрка – тренера з багаторічним досвідом, який підготував чималу кількість чемпіонів всеукраїнських турнірів, майстрів спорту України. Валерій Вікторович не лише професійний тренер з великої літери, але й граючий тренер, який підтримує спортивну форму разом зі своїми вихованцями і представляє нашу державу на змаганнях серед ветеранів світового рівня. Сьогодні Валерій Заєрка – майстер спорту та чемпіон Європи зі спортивного орієнтування серед ветеранів.

Спортсмени-орієнтувальники ДНУ цього року стали переможцями обласного турніру серед ВНЗ. Сьогодні до складу збірної ДНУ входять троє майстрів спорту України, шестеро кандидатів у майстри спорту, шестеро першорозрядників.

Побажаємо нашим професійним спортсменам і спортсменам-аматорам нових досягнень і перемог в наступних стартах!

Ірина ГОЛОВІЙЧУК,

доцент кафедри фізичного виховання та спорту

Олександр Ткачук – бронзовий призер Чемпіонату України

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД:

завідувача кафедри реклами та зв'язків з громадськістю – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня та вчене звання за профілем діяльності кафедри (доктор наук, професор), стаж науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менше 10 років, вільне володіння державною мовою України),

доцента кафедри хімії та хімічної технології високомолекулярних сполук – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(наявність наукового ступеня кандидата технічних наук у галузі хімічної технології, наукових праць за профілем кафедри, вільне володіння державною мовою України),

доцента кафедри хімії та хімічної технології високомолекулярних сполук – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(наявність наукового ступеня кандидата хімічних наук, наукових праць за профілем діяльності кафедри, вільне володіння державною мовою України),

доцента кафедри менеджменту та туристичного бізнесу – 1 штатна одиниця (0,25 ставки)

(наявність наукового ступеня кандидата наук та друкованих навчально-методичних (наукові) праць за профілем діяльності кафедри, досвід науково-педагогічної роботи у вищих навчальних закладах, вільне володіння іноземною та державною мовою України),

доцента кафедри фізичної та неорганічної хімії – 1 штатна одиниця (0,75 ставки)

(наявність наукового ступеня кандидата хімічних наук, наукові праці за профілем діяльності кафедри, вільне володіння державною мовою України),

доцента кафедри романської філології (французька мова) – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(наявність наукового ступеня кандидата філологічних наук, наявність наукових публікацій за профілем діяльності кафедри, стаж науково-педагогічної роботи не менше 10 років, вільне володіння державною мовою України),

старшого викладача кафедри педагогіки та корекційної освіти – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність повної вищої освіти за спеціальністю «Дефектологія», досвід науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менше 1 року, наукові публікації, що відповідають профілю діяльності кафедри, вільне володіння державною мовою України),

старшого викладача кафедри фізичного виховання та спорту – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність повної вищої освіти за спеціальністю «Фізичне виховання», закінчена аспірантура, стаж науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менше 5 років, друковані навчально-методичні (наукові) праці за профілем діяльності кафедри, вільне володіння державною мовою України),

асистента кафедри радіоелектронної автоматики – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(наявність ступеня магістра, закінчили аспірантуру, мають наукові публікації за профілем кафедри, вільне володіння державною мовою України),

доцента кафедри реклами та зв'язків з громадськістю – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня кандидата філологічних наук, кандидата наук із соціальних комунікацій, базова освіта за спеціальністю «Журналістика», досвід науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менше 2 років, вільне володіння англійською та державною мовою України),

доцента кафедри клінічної лабораторної діагностики – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(наявність наукового ступеня кандидата біологічних наук, досвід науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менше 1 року, мають друковані навчально-методичні (наукові) праці за профілем діяльності кафедри, вільне володіння державною мовою України),

старшого викладача кафедри ро-

манської філології (іспанська мова) – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність вищої філологічної освіти за фахом «Іспанська мова», досвід викладання іспанської мови у ВНЗ III-IV рівнів акредитації, стаж науково-педагогічної роботи не менше 10 років, вільне володіння державною мовою України),

викладача кафедри романської філології (іспанська мова) – 1 штатна одиниця (0,25 ставки)

(наявність вищої філологічної освіти за фахом «Іспанська мова», наявність ступеня магістра, наукових публікацій за профілем діяльності кафедри, вільне володіння державною мовою України),

викладача кафедри іноземних мов для інженерно-технічних та природничих спеціальностей (англійська мова) – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(наявність освітньо-кваліфікаційного рівня магістра зі спеціальності «Мова та література (англійська)» або закінчена аспірантура, досвід науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менше 2 років, мають друковані навчально-методичні праці, що використовуються у педагогічній роботі, вільне володіння державною мовою України),

викладача кафедри іноземних мов для інженерно-технічних та природничих спеціальностей (англійська мова) – 1 штатна одиниця (0,25 ставки)

(наявність освітньо-кваліфікаційного рівня магістра зі спеціальності «Мова та література (англійська)» або закінчена аспірантура, досвід науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менше 2 років, мають друковані навчально-методичні праці, що використовуються у педагогічній роботі, вільне володіння державною мовою України),

професора кафедри теоретичної та комп'ютерної механіки – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня доктора наук, публікації у фахових виданнях України за профілем кафедри, стаж науково-педагогічної роботи не менше 10 років, вільне

володіння державною мовою України), доцента кафедри германської філології – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня кандидата філологічних наук, друковані навчально-методичні (наукові праці) за профілем діяльності кафедри, стаж науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації, вільне володіння німецькою та державною мовою України),

викладача кафедри германської філології – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність освітнього ступеня магістра за профілем діяльності кафедри, стаж науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації, наявність наукових публікацій, вільне володіння німецькою та державною мовою України),

доцента кафедри обчислювальної математики та математичної кібернетики – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук, вчене звання доцента, досвід науково-педагогічної роботи у ВНЗ, наукові праці, що відповідають профілю діяльності кафедри, вільне володіння державною мовою України),

доцента кафедри політології – 1 штатна одиниця (повна ставка) (громадянин України, наявність наукового ступеня кандидата політичних наук, стаж науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації, наукові публікації за профілем діяльності кафедри, вільне володіння державною мовою України),

старшого викладача кафедри політології – 1 штатна одиниця (повна ставка) (громадянин України, наявність наукового ступеня кандидата політичних наук, стаж науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації, наукові публікації за профілем діяльності кафедри, вільне володіння державною мовою України),

доцента кафедри соціальної психології і психології управління – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(наявність наукового ступеня кандидата психологічних наук, наукових праць за фахом, стаж науково-педагогічної роботи у ВНЗ не менше 1 року, вільне володіння іноземною та державною мовою України),

викладача кафедри реклами та зв'язків з громадськістю – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(наявність освітнього ступеня магістра за спеціальністю «Журналістика», публікації за профілем діяльності кафедри у фахових виданнях, вільне володіння англійською та державною мовою України),

асистента кафедри обчислювальної математики та математичної кібернетики – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(наявність вищої освіти рівня магістра зі спеціальності «Системи і методи прийняття рішень», закінчили аспірантуру, вільне володіння державною мовою України),

асистента кафедри фізіології та інтродукції рослин – 1 штатна одиниця (0,25 ставки)

(наявність ступеня магістра за спеціальністю «Біологія», наявність наукових публікацій у фахових виданнях за профілем кафедри, вільне володіння державною мовою України).

(документи на конкурс приймаються протягом 1 місяця з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації).

На конкурс приймаються документи: заява, особовий листок з обліку кадрів, фото 3х4, автобіографія, копія документів про вищу освіту (з пред'явленням оригіналу документа), копія диплома кандидата (доктора) наук, якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), копія атестату старшого наукового співробітника, доцента (професора), якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), список наукових робіт та винаходів (завіренних за останнім місцем роботи).

Наша адреса: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72, навч. корпус № 1, кім. 217, тел.: (056) 374-98-27.

Передплачайте газету «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»!

Шановні читачі!

Триває передплата на газету «Дніпропетровський університет» на 2017 рік.

У корпоративній газеті «Дніпропетровський університет» друкуються матеріали про багатогранну діяльність Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара.

Газета виходить українською мовою з періодичністю 1 раз на місяць, 11 місяців на рік (у серпні не виходить).

Передплата на газету «Дніпропетровський університет» приймається в усіх відділеннях поштового зв'язку, операційних залах поштамтів, центрів поштового зв'язку на рік.

Наша газета зазначена на 6-й стор. «Каталогу місцевих періодичних видань на 2017 рік».

Передплатний індекс – 40448.

Передплата вартість газети в наступному році складатиме – 33, 11 грн.

Ми прагнемо зробити газету цікавою й насиченою, щоби студенти і викладачі кожного факультету знайшли розповідь про свої здобутки і порадили успіхам колег.

Як завжди, чекаємо на ваші листи. Якщо хочете бути в курсі всіх університетських подій, передплачайте газету «Дніпропетровський університет»!

ЗАПРОШУЄМО ВАС ДОЛУЧИТИСЯ ДО ШИРОКОГО КОЛА ПІДПИСНИКІВ НАШОЇ ГАЗЕТИ!

ПЕРЕДПЛАТУ МОЖНА ОФОРМИТИ В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ ОБЛАСТІ

«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ» – щомісячна (крім серпня) газета Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара.

Т. в. о. редактора А. М. БАХМЕТЬЄВА

Засновник і видавець – Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара.

Адреса ДНУ ім. О. Гончара: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72. Газета виходить українською мовою. Обсяг – 1 друкований аркуш. Друк офсетний. Ціна договірна. Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій. За точність наведених у статті фактів відповідає автор. Листи, рукописи, ілюстрації не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами ведеться тільки на сторінках газети. Редакція зберігає за собою право літературного редагування і скорочення прийнятих для опублікування текстів.

Редакція газети не уточнює дату виходу наступного номера газети. Претензії до публікації приймаються протягом місяця.

При передруках посилання на газету «Дніпропетровський університет» обов'язкове.

Газета набрана і зверстана в редакції газети «Дніпропетровський університет». Адреса редакції: м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72, кім. 202. Тел. 374-98-20.

E-mail: gazeta@dnu.dp.ua. Газета розміщена на сайті ДНУ ім. О. Гончара за адресою: www.dnu.dp.ua/gazeta

Зам. 242. Тираж 1070. ДП № 1631-366ПР від 7 грудня 2009 року. Газета віддрукована у друкарні ПП «Ліра ЛТД», м. Дніпро, вул. Наукова, 5. Індекс 49010.